

Alexander Makedonský – Filipiky

Filipika má jméno po makedonském králi Filipovi II., který vládl v letech 359 až 336 před Kristem.

Do filipik dostal Filipa nejproslulejší řečník starověku, Atéňan Demosthenes. Filip (starořecky Filippos, Milovník koní) by býval určitě raději, kdyby se filipiky jmenovaly po někom jiném. Měl sice velkou moc a skvělou armádu, ale přece jen mu působilo potíže, když byl veřejně nazýván banditou na aténském prahu a nepřítelem řecké svobody. Vždyť to poškozovalo jeho pracně budovanou image hlavního ochránce svobod jednotlivých řeckých států! A co bylo vůbec nejhorší: Demosthenovy řeči cupující Filipa byly skvělé. Posluchačstvu se při nich tajil dech.

„Nejenže není Řek a nemá s Řeky nic společného, ale není to ani barbar pocházející ze země, o které lze hovořit s úctou, nýbrž je to ničema z Makedonie, kde nebývalo možné ani koupit pořádného otroka.“

Dlužno podotknout, že než se makedonská falanga prošla vítězně po řeckých bojištích, čímž se z určitých témat začala stávat tabu, považovali xenofobní obyvatelé vlastního Řecka své makedonské bratrance přinejlepším za Polořeky.

Demosthenova cesta k řečnické slávě byla stejně zajímavá jako jeho proslovy. Poručníci ho připravili o otcovské jmění; soudil se, vyhrál, ale náhradu nedostal - z majetku nic nezbylo. Psal tedy projevy pro ty, kteří se domáhali práva (u soudu musel každý hájit svou věc sám, Řekové neměli právníky). Lákala ho politika, jenže politikem se mohl v Aténách stát jen ten, kdo uměl dobře řečnit. A Demosthenes měl vadu řeči a krátký dech.

A tak cvičil hluboké dýchání, mluvil při výstupech a běhání do kopce, chodíval na mořský břeh a překřikoval vlnobití. Aby se zbavil šišlání, recitoval verše s kaménky v ústech.

Dřina, která se vyplatila.